

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

Programsamrådsredogörelse för

BLÅ ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORRA BOHUSLÄN

gällande havsområdena i Strömstads, Tanums, Sotenäs och Lysekils kommuner

Hur programsamrådet har bedrivits

Kommunstyrelserna i Strömstad, Tanum, Sotenäs och Lysekils kommuner beslutade i maj och juni 2014 att genomföra ett programsamråd för den Blå Översiktsplanen. Programhandlingen har varit utsänt för remiss och samråd under tiden 2014-06-23 till 2014-09-15.

Annonsering om samrådet har skett i Bohusläningen, Lysekilsposten och Björklövet. Handlingarna har även funnits tillgängliga via webben på Tillvaxtbohuslan.se och via respektive kommuns hemsida.

Under 1-4 september hölls allmänna programsamrådsmöten i Lysekil, Tanum, Strömstad och Sotenäs. Annonsering av mötena gjordes genom annons och korta artiklar i Bohusläningen, Lysekilsposten och Björklövet. Deltagandet på dessa möten var inte så stort, ca 10 personer i Lysekil, ca 15 i Sotenäs och färre i Strömstad och Tanum.

Under sommaren 2014 genomfördes en informationsinsats om arbetet med den Blå översiktsplanen och den kommande maritima näringslivsstrategin. Detta skedde genom medverkande på tio olika sommarevenemang i Strömstad, Koster, Resö, Grebbestad, Havstenssund, Hunnebostrand, Kungshamn, Grundsund och Lysekil. Vi bedömer att vi via kampanjen nådde drygt 120 personer.

Programhandlingen sändes ut till drygt 200 remissinstanser (myndigheter, intresseföreningar m.fl.). Med anledning av den utsända remissen har skriftliga synpunkter inkommit från 26 remissinstanser och privatpersoner vilka redovisas med kommentarer i denna redogörelse.

Sammanfattning

De synpunkter som inkommit kommer att hanteras och i vissa fall användas som underlag i det fortsatta arbetet enligt kommentar till respektive skrivelse.

Det kan konstateras att arbetet med den blå översiktsplanen och den maritima näringslivsstrategin ses mycket positivt från Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet. Länsstyrelsen föreslår att ett antal frågor som inte alltid behandlas i en översiktsplan bör tas med i arbetet med den blå översiktsplanen. Flera andra uttrycker också att man ser positivt på att det nu har påbörjats en planering av havet inom kommunernas gränser.

Andra skrivelser berör frågor som miljöhänsyn i allmänhet kopplat till havet, utsläpp från industrier och fritidsbåtar, buller och störningar till havs, åtgärder och anläggningar för att främja turismen, möjligheten att bedriva verksamheter som fiske, sjöfart och vattenbruk, vikten av att

koppla ihop pågående havsforskning med den fortsatta planeringen m.m.

Naturskyddsföreningen påtalar att man anser att programmet verkar fokuserat på att utnyttja hav och skärgård för verksamheter och utveckling och menar att programmet är begränsat när det gäller skyddet av den unika skärgården. Av kommentaren till denna skrivelse framgår att riksintressen kommer att redovisas och en miljökonsekvensbeskrivning kommer att tas fram till samrådshandlingen.

Inkomna yttranden

Följande skriftliga synpunkter har inkommit till och med 2014-10-03:

Myndigheter och nämnder

1. Länsstyrelsen (Lst)	Inkom 2014-09-15
Samt bilagor med yttranden från: Trafikverket, Sjöfartsverket, Statens Geotekniska Institut, Havs- och Vattenmyndigheten och Svenska Kraftnät	
2. Luftfartsverket	Inkom 2014-08-01
3. Lantmäteriet	Inkom 2014-08-29
4. VG-regionen kollektivtrafiksekretariatet	Inkom 2014-09-03
5. Bohusläns Museum	Inkom 2014-09-15
6. Försvarsmakten	Inkom 2014-09-15
7. Kustbevakningen	Inkom 2014-09-15
8. VG-regionen, regionstyrelsen	Inkom 2014-10-01

Kommunala nämnder, förvaltningar och bolag

9. Uddevalla Kommun	Inkom 2014-09-11
10. Leva i Lysekil AB	Inkom 2014-09-12
11. Dals-Eds Kommun	Inkom 2014-09-16
12. Miljönämnden i mellersta Bohuslän	Inkom 2014-09-17
13. Tekniska nämnden, Tanums kommun	Inkom 2014-09-25
14. Miljö- och byggnadsn, Tanums kommun	Inkom 2014-10-03

Politiska partier

15. Sotenäs Arbetarekommun	Inkom 2014-09-11
16. Miljöpartiet i Strömstad	Inkom 2014-09-12

Intresseföreningar, forskning och verksamhetsutövare

17. Göteborgs universitet, Bio env	Inkom 2014-09-15
18. Koster Marin AB	Inkom 2014-09-15
19. Skaftö Öråd	Inkom 2014-09-15
20. Sveriges Fiskares Riksförbund	Inkom 2014-09-15
21. Munkedals-Lysekils Naturskyddsfören.	Inkom 2014-09-16
22. Styrelsen i Ulebergshamns Då och Nu	Inkom 2014-09-16

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

Övriga

23.	Anna-Karin Pantzar	Inkom 2014-06-22
24.	Ricky Samuelsson	Inkom 2014-06-25
25.	Leif Johansson	Inkom 2014-09-09
26.	Jan-Åke Svensson	Inkom 2014-09-19

Inkomna yttranden med kommentarer

På följande sidor redovisas en sammanfattning av inkomna yttranden samt kommunens kommentarer till dessa. Av utrymmesskäl hålls sammanfattningarna korta. Yttrandena i sin helhet kommer att finnas tillgängliga på Tillväxt Norra Bohusläns hemsida.

1. Länsstyrelsen (yttrandet inkluderar bilagor från andra myndigheter)

Yttrandet från länsstyrelsen (LS) inkluderar numera svaren från flera andra myndigheter och verk, se bilagorna. Yttrandena biläggs i sin helhet. Synpunkterna kan sammanfattas som följer:

Arbete pågår med havsplaner enligt beslut av regeringen. Dessa statliga planer överlappar delvis området som omfattas av kommunernas planering. Här finns ett uppenbart behov av samverkan mellan stat och kommun vilket underlättas av en interkommunal samverkan som nu sker i norra Bohuslän. Svar på frågor som hur olika typer av sektorer och verksamheter kan utvecklas i framtiden bör ges i den pågående Blå ÖP och näringslivsstrategi.

I stort är programmet mycket översiktligt vilket ställer krav på innehållet på samrådet i kommande översiktsplan. Målen måste bli mer specifika för att ge stöd åt fortsatt planering. I de angivna målen finns konflikter och fortsatt fokus måste ligga på att identifiera rumsliga intressen och beskriva mål- och utrymmeskonflikter samt prioritering mellan dessa.

Därefter listas ett antal punkter som den kommande samrådshandlingen bör innehålla. I huvudsak är detta en lista på punkter som alltid ska ingå i en översiktsplan. LS synpunkter kommer att nyttjas som checklista för det fortsatta arbetet. LS listar även några punkter som inte alltid ingår, men som man föreslår ska behandlas i Blå ÖP:

- En gemensam strategi för oljepåslag
- Främmande marina arter
- Förekomst av mikroplast
- Ökat antal fritidsbåtar och allt större fritidsbåtar

Trafikverket vill påminna om vikten av att förhålla sig till såväl Nationell Transportplan som Regional Transportinfrastrukturplan eftersom det är där som de ekonomiska ramarna sätts för nya investeringar. Om kommunerna har andra eller tillkommande behov av utveckling av transportinfrastrukturen måste kommunerna ha en strategi för hur de ska finansiera sina behov eller hur de ska arbeta för att få in sina behov i nämnda transportplaner.

Sjöfartsverket ser att vissa av de föreslagna målen kan innebära konflikter. En ökad båtturism kan exempelvis komma i konflikt med en satsning på vattenbruk. Det är angeläget att eventuella

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

konflikter identifieras i ett tidigt skede av det kommande arbetet.

Svenska kraftnät noterar att det i Blå ÖP talas om marin energiproduktion och påtalar att det är viktigt att infrastrukturen för överföring av den el som produceras byggs ut i erforderlig omfattning.

Kommentar: Samrådsversion av Blå ÖP ska behandla de områden som listats i länsstyrelsens yttrande, inklusive de fyra punkter som listas ovan. Noteras att de flesta myndigheter som ingår i det samlade svaret önskar underhandskontakter, utöver det kommande formella samrådet.

2. Luftfartsverket

Luftfartsverket har inget att erinra.

3. Lantmäteriet

Lantmäteriet inget att erinra.

4. Västra Götalandsregionen, Kollektivtrafiksekretariatet

Västra Götalandsregionens långsiktiga mål är att uppnå en högre marknadsandel för kollektivtrafiken. En fördubbling av antalet resor är ett av delmålen fram till 2025. För att åstadkomma detta behöver förutsättningarna för att resa kollektivt förbättras.

En grundläggande faktor för ett ökat resande är att invånarna i regionen i allt större utsträckning bor och arbetar nära de gemensamt prioriterade kollektivtrafikstråken. Två av de uppställda samhällsbyggnadsmålen kan kopplas till kollektivtrafiken, mål 5 och 6. Det är önskvärt att redan i ett tidigt läge belysa kollektivtrafikens behov och förutsättningar kopplat till den önskvärda utvecklingen. Vi ser fram emot en fortsatt dialog om hur vi gemensamt kan utveckla och fördjupa detta samarbete framöver.

Kommentar: Synpunkterna ska beaktas.

5. Bohusläns museum

Det är positivt att det tas ett samlat grepp över havsplaneringsfrågorna. Utifrån kulturarvs-aspekter vill vi skicka med dessa frågeställningar:

Kulturarvet som resurs för besöksnäringen?

För kulturarvet finns alltid två perspektiv: Bevarandet, d.v.s. hur man kan få de historiska lämningarna att behålla sitt värde och sina egenskaper, och brukandet, hur kulturarvet blir till gagn för såväl ortsbor som besökare. Särskilt viktig är denna fråga i ett landskap som Bohuslän, som har mycket stora strömmar av besökare, och där kulturhistorien samtidigt är en djupt integrerad del av landskapets identitet som besöksdestination. Hur vill Blå ÖP-arbetet vidareutveckla denna aspekt?

Arbetet med marinarkeologiska frågor, d.v.s. vrak som är skyddade av kulturminneslagen så-

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

som fornminnen, är ett område i stark utveckling. Större havsbaserade satsningar av olika slag berörs ofta av arkeologiska utredningar och ibland undersökningar. Hur vill Blå ÖP vidareutveckla denna aspekt?

Kulturarvet i form av utvalda kulturmiljöer på såväl kommunal nivå som riksnivå omnämns i programmet utifrån bevarandeaspekter. Detta är viktigt och bra, men i denna fråga måste också finnas en dynamik. Å ena sidan förändras tidsperspektiven allt eftersom tiden går, vilket ställer krav på att nya perspektiv läggs på vad som är värdefullt. Å andra sidan har exploaterings- och framförallt förändringstrycket ökat markant under senare år, något som sätter press på både handläggare och regelverk. Här finns behov av utrymme för dialog kring förbättrade och förnyade rutiner och förhållningssätt i den löpande hanteringen. Detta gäller i synnerhet längs Bohuskusten. Dessa båda skeenden går inte självklart hand i hand vad gäller vilka slutsatser man bör dra. Hur vill Blå ÖP arbeta vidare med dessa aspekter?

Kommentar: *Frågan om bevarande och brukande av kulturarvet, samt konflikter mellan havsbruk och marin-arknologiska frågor ska behandlas i samrådshandlingen. Påverkan på kulturmiljöerna i kustsamhällena är i första hand en fråga som behandlas i kommunernas övriga översiktsplanering (ÖP och FÖP). Om det skulle uppkomma fall där nya byggnader eller anläggningar föreslås på land utöver de områden som finns med i kommunernas tidigare planering måste dessa frågor behandlas i Blå ÖP.*

6. Försvarsmakten

Försvarsmakten har inget att erinra mot programmet för Blå ÖP, Norra Bohuslän. Områdena på västkusten är dock av väsentlig betydelse för marinens operativa verksamhet och övnings-verksamhet. Det är därför av stor vikt att kommunernas planer inom dessa områden kommuniceras till Försvarsmakten så att ett lämpligt samutnyttjande möjliggörs. (Därutöver lämnas information om vilka dessa områden är och hur de nyttjas idag).

Kommentar: *Synpunkterna kommer att beaktas.*

7. Kustbevakningen

Inga synpunkter.

8. Västra Götalands-regionen, Regionstyrelsen

Programhandlingen präglas av insikten att långsiktigt och hållbart nyttjande av resurser vid kust och hav förutsätter att ekosystemets integritet kan upprätthållas. Programmet har tagit hänsyn till relevanta miljömål som t.ex. Hav i balans och levande kust och skärgård, samt till lagstiftning som följer av Vattendirektivet och Havsmiljödirektivet med sina skarpa krav på god miljö kvalitet. En utveckling av näringslivet inom ekosystemets gränser är en viktig utgångspunkt för en maritim näringslivsstrategi, vilket i nästa steg förutsätter genomtänkta avvägningar för näringslivsfrämjande insatser. Fokusområdena i programmet överensstämmer med de områden som Västra Götalandsregionen prioriterar i sitt utvecklingsarbete för att stimulera innovation inom den maritima sektorn, inte minst i det s.k. maritima klusterprojektet som

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

bedrivs tillsammans med Göteborgs Universitet och Chalmers samt instituten SP, SIK och SSP A. Det är också områden som kan förväntas få stort utrymme i den kommande nationella maritima strategin. På EU-nivån är det dessa branscher som prioriteras inom "blue growth"-initiativet från EU-kommissionen. Det nordbohuslänska kustområdet har goda förutsättningar att växa inom dessa områden, enligt utredningen Det maritima klustret i Västra Götaland, 2012. Genom att analysera respektive bransch och fokusområde kan kommunerna identifiera utvecklingsmöjligheter och utmaningar som kräver kraftsamling från offentliga aktörer, näringslivet och FoU-sektorn.

Integreringen mellan den blå översiktsplanen och maritim näringslivsstrategi är ett effektivt grepp för att koppla utvecklingen i havsanknutna näringar till långsiktigt nyttjande av naturresurser. Sambandet mellan plan- och utvecklingsprocesser förbättrar förutsättningarna för ett brett intresse och aktivitet i kommunerna.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras.*

9. Uddevalla kommun

Eftersom Uddevalla delar en del av fjordsystemet med Lysekil är det av intresse för Uddevalla vilka riktlinjer som tas fram när planen utvecklas. Samråd med Miljöavdelningen samt Tillväxtavdelningen har skett. Uddevalla vill få möjligheten till att lämna synpunkter på Blå översiktsplanen i samrådsskedet.

***Kommentar:** Uddevalla kommun kommer att få planen på samrådsremiss.*

10. Leva i Lysekil AB

Inga synpunkter i detta skede.

11. Dals-Ed kommun

Inget att erinra.

12. Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Arbete har nedlagts för en kortfattad och tydlig rapport. Miljönämnden i mellersta Bohuslän tillstyrker föreliggande programförslag.

***Kommentar:** Synpunkten noteras.*

13. Tekniska nämnden, Tanums kommun

I förslaget till blå översiktsplan kommer det att tittas närmare på hur de mål som finns i programhandlingen skall kunna genomföras. Här är det viktigt att titta närmare på infrastruktur i form av vägar och VA samt hur stränder och strandnära miljö skall kunna hållas ren och attraktiv. Nämnden tillstyrker fortsatt planarbete.

***Kommentar:** Synpunkterna noteras. Frågan om hur de nämnda målen ska tillgodoses kommer*

**STRÖMSTADS
KOMMUN**

**TANUMS
KOMMUN**

Sotenäs kommun

**LYSEKILS
KOMMUN**

att behandlas i samrådshandlingen.

14. Miljö- och byggnadsnämnden, Tanums kommun

Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig bakom de föreslagna samhällsbyggnadsmålen som anges i programmet. För att de ska uppnås är det viktigt att målen följs upp med tydliga rekommendationer om hur de allmänna intressena kommer till uttryck och vilka värden i olika delar av kommunerna som ska beaktas vid framtida beslut om hur vattenområdena ska användas.

Till det fortsatta arbetet vill miljö- och byggnadsnämnden dock framföra att man ställer sig tveksam till om det finns lämpliga platser för marin vindkraft inom, i varje fall, det kustnära vattenområdet i Tanums kommun. Här finns stora intressen för natur, kultur, friluftsliv, turism och fiske som vid en prövning bör prioriteras då de har stor betydelse för det lokala näringslivet och för kommunens attraktivitet för boende och besökare.

Kommentar: Synpunkten om havsbaserad vindkraft i Tanum noteras. I programskedet har kommunerna inte tagit ställning till vilka områden inom de fyra kommunerna som skulle kunna vara lämpliga för energiproduktion till havs.

15. Sotenäs arbetarekommun

Vi anser att det är ett utmärkt dokument om ett mycket viktigt arbete. Kustlinjen och vattnet utanför är en självklar gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar, varför vi tycker att det är naturligt att vi arbetar med det tillsammans inom kommunerna i Norra Bohuslän. Vi ser med tillförsikt fram mot utvecklingen av projektet och förväntar oss en positiv framtid för både arbetet kring strand och vatten och våra kommuners nyttjande av dessa resurser.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

16. Miljöpartiet i Strömstad

Vi tycker målen är väl avvägda och utgör en god bas för fortsatt arbete. I detta arbete förutsätter vi att det klart kommer framgå att kommunerna slår vakt om strandskyddet enligt gällande lag, genom att målen 5-7 ges minst lika stark tyngd som övriga mål när olika intressen ska avvägas.

Vidare påpekar vi vikten av att i det fortsatta arbetet inkludera information om ålgräsängar, viktiga lekområden för fisk och liknande hänsynsområden – saker som kräver hänsyn vid exempelvis muddring.

Det är också väsentligt att koppla ihop pågående havsforskning med den fortsatta fördjupade planeringen.

Vi föreslår ytterligare ett mål: ”15. Verksamheter i skärgård, kust och hav ska planeras så att klimatstörningar minimeras”.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Klimatfrågor kommer att behandlas i samrådshandlingen.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

17. Göteborgs universitet, Bio env

Det är glädjande att konstatera att Blå ÖP-programmet lyfter fram vikten av långsiktigt och hållbart nyttjande av resurser vid kust och hav. En utveckling av de maritima näringarna inom ekosystemets gränser är en viktig utgångspunkt för en näringslivsstrategi som i stor utsträckning är baserad på nyttjande av naturresurser, vilket i nästa steg förutsätter genomtänkta avvägningar för näringslivsfrämjande insatser.

Ambitionen att koppla ihop blå samhällsplanering med en maritim näringslivsstrategi ser vi som mycket central, och en genomtänkt planering som tar hänsyn till näringsgrenarnas etableringsbehov och krav på lämpliga områden, samt identifierar eventuella konfliktintressen med naturskydd och andra kustzonsintressen kommer att skapa goda förutsättningar för en hållbar tillväxt.

Vi ser särskilt positivt på att programmet har lyft fram forskningens betydelse för den lokala och regionala utvecklingen genom punkt 14. Vi ser fram emot konkreta åtgärder för att säkerställa detta mål.

Vattenbrukssektorn i Norra Bohuslän är idag en mycket liten näringsgren med ett fåtal muselodlingar samt ett ostronkläckeri med ambitioner att starta havsbaserad odlingsverksamhet för ostron. För att vattenbruket skall växa, med nya odlingsarter, kunskapsbaserad planering av vattenbruksområden samt miljömässigt accepterade tekniker behövs fortsatt forskning och utveckling. Vi anser att Vattenbrukscentrum väst (VBCV) spelar en central roll för genomförandet av punkt 2, men även punkt 3 och 4 som kan kopplas till en hållbar utveckling av marint vattenbruk, i programmet och ser fram emot konkretisering av åtgärder för att genomföra denna punkt i programhandlingens fortsättning.

Kommentar: Synpunkterna noteras. I arbetet med samrådshandling kommer samarbetet med GU och VBCV att fortsätta.

18. Koster Marin AB

I yttrandet lämnas ett stort antal synpunkter, varav de flesta endast berör hamnfrågor inom Strömstads kommun. Yttrandet har därför sänts till berörda tjänstemän i Strömstad. Några av synpunkterna är av kommunövergripande intresse och bör därför behandlas i Blå ÖP:

- Strömstads hamn har en stor resandevolym med många olika rederier och fartygsstolar. Tillräckliga ytor och servicefunktioner saknas både på land och i vattnet. Utrymmet för expansion är ytterst begränsat.
- Med Koster som exempel lämnas synpunkten att för att utvecklas som turistmål under högsäsong behövs fler faciliteter och fler alternativ till aktiviteter för dagsbesökarna.
- Det finns för få sopmajor och toaletter vid naturhamnarna.

Kommentar: Synpunkterna har noterats och bör behandlas i Blå ÖP.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

19. Skaftö Öråd

Det är viktigt med ett hav i balans och att stora delar av kuststräckorna förblir orörda. Den ambitionen får dock inte gå så långt att kustkommunernas näringsliv helt utestängs från nya anläggningar som ger tillgång till havet. Örådet saknar skrivningar om detta i programförslaget.

Därför finns behov av nya strandnära anläggningar som bryggor och byggnader. Exempel är småbåtsplatser, bryggor och byggnader för båtar som driver turisttrafik för fiske och upplevelser. Behov finns för nya byggnader och bryggor för försäljning, uthyrning och service av småbåtar. Man bör även vara öppen för en ökning av framtida mindre transportfartyg om lastbil- och personbilstrafiken begränsas.

Kommentar: Blå ÖP ska behandla både utveckling och bevarande inom kustområdet. Synpunkterna noteras. Vissa av dessa frågor kommer att behandlas inom ramen för Blå ÖP. I sina detaljer är det dock oftast en fråga för respektive kommun i samband med att man gör detaljplaner för strandnära områden.

20. Sveriges fiskares riksförbund

Inledningsvis vill framföras ett tack för att planen utsänts oss för samråd. SFR delar uppfattningen att det i planeringen för ett hållbart nyttjande av våra gemensamma resurser krävs både respekt och förståelse för framtidens behov av kust och hav. Vidare anser vi det vara föredömligt med sådan kommunal samverkan som legat till grund för dokumentets framtagande. De mål som formuleras på sida 17 f. saknas anledning att ha synpunkter på, annat än att uttrycka att de är mycket bra formulerade, enligt vårt sätt att se på saken.

Avslutningsvis vill framföras att vi ser fram emot att få avge synpunkter på kommande maritim näringslivsstrategi och att SFR finns till ert förfogande för intervjuer, dialoger och möten.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Kommunerna kommer att ha fortsätta kontakter med SFR i det kommande arbetet med Blå ÖP och med maritim näringslivsstrategi.

21. Munkedals-Lysekils naturskyddsförening

Förslaget till program för en blå översiktsplan verkar vara fokuserad på att utnyttja hav och skärgård i näringslivssammanhang. Programmet är dock ytterst begränsat i att stärka skyddet och bevara den unika skärgård som finns i Bohuslän.

Naturskyddsföreningen anser att bl a följande delar är viktiga att redovisa och beskriva:

- Riksintressen för naturvård (MB, 3 kap)
- Riksintressen för friluftsliv (MB, 3 kap)
- Särskilda skyddsbestämmelser för norra Bohuslän (MB, 4 kap),
- Skydda alla grunda havsbottnar. Dessa är viktiga för biologisk förnygring.
- Bevara strandskyddet på 300 m
- Bevara naturreservaten

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

- Klimatförändringar med stigande hav (kartor bör upprättas med 2, 5 och 10 m havshöjning)
- Klimatförändring med allt surare hav. Kommer det att finnas några skaldjur om 50 år?
- Hindra fortsatt övergödning
- Stoppa kemikalier och metaller (exempelvis kadmium)
- Hur uppfylls Sveriges miljömål antagna av riksdagen?
- Hur uppfylls EU-direktiv som vattendirektiv och havsmiljödirektiv?

Föreningen anser att det bör göras noggranna konsekvensanalyser framåt i tiden. Dels vid etablering av verksamheter och dels om vad som kommer att hända om nuvarande påverkan fortsätter.

Kommentar: I samrådshandlingen kommer riksintressen mm, samt hur man förhåller sig till dessa att redovisas, se även länsstyrelsens yttrande. Samrådshandlingen kommer även att innehålla en miljökonsekvensbeskrivning.

22. Styrelsen i Ulebergshamns då och nu

Målformuleringen punkt 5 har nuvarande lydelse:

”Skärgård, kust och hav ska planeras för de som bor här med kvaliteter som attraherar våra besökare och lägger grund för en blomstrande turistnäring”. Vi önskar att man tydligare betonar vikten av ett livskraftigt åretruntboende, som utgör ”motorn i samhället”.

Kommentar: Vi delar uppfattningen om vikten av ett livskraftigt åretruntboende. Målformulering 5 ligger dock under rubriken ”turism och friluftsliv”, därav formuleringen. Levande samhällen för åretruntboende är en av utgångspunkterna för kommunernas ordinarie översiktsplanarbete, så även för Blå ÖP.

23. Anna-Karin Pantzar

Cykelvägar saknas i hela Sotenäs. Jag är övertygad om att biltrafiken skulle minska om ni underlättar för cykeltrafikanter i kommunen. I dag är det helt livsfarligt att både gå och cykla, bilarna kör väldigt fort, vägen är smal, sommartid är det hårt trafikerat. Cykelturismen ökar i hela Sverige och fördelen med Sotenäs är de korta sträckorna mellan kustorterna som verkligen skulle bli ett bra säljargument för cykelturism. Dessutom bra för miljön och bra för folkhälsan.

Kommentar: Synpunkten noteras. Frågan berör i första hand övrig översiktsplanering i Sotenäs kommun, d.v.s. den planering som omfattar landområdena. Yttrandet har skickats till berörda tjänstemän.

24. Ricky Samuelsson

Undertecknad bedriver musselodling + ostronodling i norra delen av Tanums kommun Småget-Överby. Undertecknad har vid ett flertal tillfällen försökt att få utvidga mina odlingar, men av Länsstyrelsen fått avslag på mina framställningar, detta med hänvisning till det rörliga friluftslivet kan störas. Jag vill påpeka att utan fiskare och vattenbrukare skulle ett mycket mindre antal turister komma till både Strömstad och Tanum, nu är tid att jämföra vattenbruk och

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

yrkesfiske angående strandskyddsfrågor och tillstånd, exempelvis för bryggor. Nu är allt för omgärdat med miljöbalkens bestämmelser. Detta är ett ärende som ni borde arbeta med.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Samrådshandlingen kommer att behandla frågor om vattenbruk. Möjligen kan Samuelssons synpunkter vara alltför platsspecifika för att rymmas i Blå ÖP. Yttrandet har därför sänts till berörda tjänstemän i Tanums kommun.

25. Leif Johansson

Av planen bör framgå de negativa effekter, som drabbar det marina livet, av dagens motorstarka båtar. T.ex. RIB-båtar och vattenskoter. Båtar som ofta framförs av ungdom för det egna nöjets skull orsakar även bullerstörningar för fågellivet liksom för andra människors naturupplevelser. Störande båtliv motverkar det uppsatta målet ren, tillgänglig och attraktiv kust.

Kommentar: Samrådshandlingen kommer att behandla dessa frågor. Dagens regelsystem ger medger dock inte att kommunerna på eget bevåg inför generella restriktioner för vissa båtar. Inom ramen för Blå ÖP ska frågan diskuteras med länsstyrelsen.

26. Jan-Åke Svensson

Tidigare har man fiskat ut havet utefter västkusten, övergött inre kuster och vikar med kväve och fosfor från dåliga kommunala reningsverk eller inga reningsverk alls, samt gjort stora utsläpp från processindustrier och petrokemiska industrier och utan kontroll av vad de släpper ut. Allt detta har lett till döda bottnar, oförklarliga algbloomingar, giftiga musslor och nu senast har man vid provtagningar i kräftor och i hummer funnit onormalt höga halter av kvicksilver. Exempel på vad som kan göras:

- Sätt upp gemensamma kommunala och statliga mål för VA(vatten och avlopp). Bygg nya fullgradiga reningsverk som kan rena fosfor och kväve till 95% och som bättre kan rena kemikalier och läkemedelsrester.
- Sätt tuffare regler och hårdare krav på process- och petrokemiska industrier. Gör om till moderna processer med recycle och återanvändning istället för nuvarande gamla fabriker med dåliga processer ex. Ineos som fortfarande kör med en gammal kvicksilverbaserad process som skulle varit utbytt för 10 år sedan men hela tiden får sitt tillstånd förlängt.
- Stoppa storskaligt fiske inne vid kusten.
- Stoppa allt fiske i naturreservat.
- Skapa hårdare regler för fritidsbåtars toaletter och bättre möjligheter att tömma i hamn.
- Vidtag åtgärder och se samband av alla uppföljningar, utredningar, uppgifter och siffror som tages fram.

Kommentar: Flera av synpunkterna berör frågor som beslutas på nationell nivå eller genom tillstånd från länsstyrelsen. Samtliga synpunkter noteras. Ett par kommentarer till punkterna ovan:

- Varje kommun tar fram en VA-plan. Denna fråga behandlas separat (dvs. ligger inte inom arbetet med Blå ÖP)
- Utsläpp från processindustrier och större verksamheter regleras inte genom tillstånd från kommunerna. Normalt är det länsstyrelsen i vissa fall annan myndighet.

STRÖMSTADS
KOMMUN

TANUMS
KOMMUN

Sotenäs kommun

LYSEKILS
KOMMUN

- *Fiskefrågor regleras av Havs- och Vattenmyndigheten och av EU-regler.*
- *Inom naturreservat och Kosterhavets Nationalpark bedrivs redan idag hållbart fiske bl.a genom frivilliga överenskommelser. Kommunerna ser det som önskvärt och angeläget att detta fiske kan få fortsätta.*
- *Från den 1 april 2015 är utsläpp från fritidsbåtars septiktankar till havs inte tillåtet. Utbyggnad av sugtömningsstationer längs kusten pågår.*

2014-11-17

Björn Richardsson
Planerare
Strömstads kommun

Maria Helje
Planerare
Tanums kommun

Bengt Gustafsson
Planerare
Sotenäs kommun

Emelie Greiff
Planerare
Lysekils kommun